

ZGODNJA DANICA.

Katolški cerkveni list.

№ 13.

V Četertik 28. Sušca.

1850.

O terpljenji Jezusovim.

Poleg s. Alfonza Ligorijana.

O gajzljje nemile! ki silno hudo

Tepete Gospoda, dobroto samo:

Ne mucite ne

Ljubezni moje;

Ni zanj, za preljub'ga terpljenje leto,

Tepite le dušo pregrešno samo.

O terni prestrašni! ki silno hudo

Bodete ga v čelo, dobroto samo;

Ne mučite ne

Ljubezni moje;

Ni zanj, za preljub'ga terpljenje leto,

Bodite le dušo pregrešno samo.

O žebliji pregrozni! ki silno hudo

Ga ranite v roke, dobroto samo;

Ne mučite ne

Ljubezni moje;

Ni zanj, za preljub'ga terpljenje leto,

Ranite le dušo pregrešno samo.

O sul'ca tiranska! ki silno hudo

Ga v serece presuneš, dobroto samo;

Oberni se preč,

Prestal je preveč;

Ni več za preljub'ga terpljenje leto,

Presuni le dušo pregrešno samo.

H.

Izlaganje Lavretanskih litanij.

(Dalje.)

Devica usmiljena, za nas Boga prosi!

Usmiljenje (virgo clemens) je nekaka mehkost viksiga v odločnji zasluženih kazni, in izvira iz nekake sladke dobrote serca, po kateri se vsiga boji, kar drugimu žalost napraviti zamore. Usmiljenje je tedej nar lepši kiné mogočnih, kraljev in cesarjev.

To čednost nad Božjo materjo, Devico mogočno, v obilni meri najdemo. Ona namreč per Kristusu prosi, de bi nam kazni, ktere smo s svojimi grehi zaslužili, perzanesil ali zmanjšal. Na Marijo se da prav permerjeno obrniti, kar pravi modri Salomon od serčne žene: „Postava milosti je na njenim jeziku“. Prip. 31, 26. Nar večji je

milost ali usmiljenje presvete Device tudi v hitrosti in voljnosti, dobro storiti, kar se nam prav razvidno kaže v njenim obnašanji na ženitnini v Kani Galilejski. Zato cerkev na koncu lepiga predglasja: „Češena bodi kraljica“ itd. pristavi: „O milostiva, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!“

Ce je bila pa Marija tako milostiva v tim življenji, koliko bolj milostiva in usmiljena je zdaj v večnim življenji? S. Bonaventura poterdi, de usmiljenje Device, ki v nebesih kraljuje, je večji, kakor dokler je bila na zemlji, in nanjo oberne besede s. pisma. Rut 3, 10. „Blagoslovljena si ti heč, ker si poprejšnje usmiljenje z naslednjim prekosi“. Večji usmiljenje po brezštevilih dobrotah zdaj ljudem skazuje, ker zdaj bolj vidi brezbrojne reve ljudi. Po blišobi poprejšnjiga usmiljenja je bila Marija lepa kakor mesic; po blišobi njeniga naslednjiga usmiljenja je pa izvoljena, kakor sonce. Zakaj kakor sonce luno po velikosti svetlobe preseže, ravno tako poprejšnje usmiljenje Marije velikost naslednjiga usmiljenja prevaga. „Dolghost njeniga usmiljenja“, pravi s. Bernard, „seže do poslednjiga dneva proti njim, kteri jo na pomoč kličejo, širokost napolni vso zemljo, visokost se povzdigne do verha nebes, kjer angele razveseli, izvoljene ohladi, in čast presvete Trojice zaljša; globočina stopi do pekla, ker tistim dusam, ktere v plamenu vic terpijo, pomoč in hladilo prinese“. — Zatorej per tebi, o Maria! išemo v vsih svojih potrebah perbežališe in te zaupljivo prosimo: „O Devica usmiljena, za nas Boga prosi!“

Devica verna, za nas Boga prosi!

Ni majhna hvala Marije device, de se verna in zvesta imenuje. Verna in zvesta je bila Bogu in ljudem. Vero in zvestobo je presveta Devica Bogu natanko ohranila, ker je:

a) Verovala, de Bog svojih obljub tajiti, preklicati ali goljfat ne more. Verovala je, de je ona tista od Boga izvoljena devica, v kateri se bo ta presveta skrivnost zgodila. Verovala je, de bo ves človeški rod po dobroti večlovečenja Besede odrešen. Verovala je, de bodo vrata nebeške, dolgo dolgo let zaperte, spet odperte.

b) Zvesta je bila presveta Devica Bogu, kteriga se je vedno držala. Zmeram je s svojim Sinom bila, in seer tudi ob času njegoviga zasramljiviga terpljenja se ni od njega ločila; kader so ga zmed njegovih učencov, prijatlov in vsih znancov eni popustili in zbežali; drugi en malo počakovali in ga zatajili; takrat je nar bolj zvesta Devica poleg križa na očitnim in vidnim kraji stala, z milimi očmi rane svojiga Sina gledala, se križa in zasramovanja Kristusoviga ni sramovala, se Judov in drugih zasmehovavcov Kristusovih ni bala, akoravno je bila mati tistiga, kteriga so s peklenskim sovraštvam čertili in pikali.

c) Zvesta je bila Bogu, ker je njegove skrivnosti ohranila. Zvest in zanesljiv je, kdor skrivnosti svojiga prijatla skriva, kar je per njem vidil, ali od njega slisal, molči. „Kdor je zvestiga serca, zročbo prijatla na tihim derži.“ Nar veči skrivnosti, namreč vélovečenja Sinu božjiga je Marija ne le deležna, temuč tudi služabnica postala, pa vender je ni izdala, temuč „ohranila je vse te reči, in v svojim sercu premissljevala.“ Luk. 2, 19. 51.

d) Zvesta je bila, ker Božje časti ni nase obračala. Zvest je hlapec, kteri od reči svojiga gospoda nič sebi ne perlastuje, in po nepridama nič ne potrosi. Taka je bila presveta Devica. Ko jo je Elizabeta z veliko hvalo povzdigvala zavoljo nebeskih darov, kteri so ji bili dodeljeni, je vso to hvalo na Boga obrnila, od kteriga je bila vse darove prejela, in nič zase ni ohranila. Rekla je: „Moja duša povelečuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, mojim Zveličarji; ker se je ozerl na nizkost svoje deklet itd.

Verna t. j. zvesta in zanesljiva je pa presveta Devica tudi proti ljudem. Vse k sebi kliče, vse vabi rekoč: „Perstopite k meni vsi, kteri me želite, in mojiga sadu se nasitite.“ Vse tudi sprejme, vse objame, vse z materno ljubeznijo greje, nobeniga prošenj ne zaničuje, proti vsim je v dobrotah bogata. „Če za njo hodiš, „pravi s. Bernard, ne zajdeš; če njo „prosiš, ne obupaš; če na njo misliš, se ne motiš; „če te ona derži, ne padeš; če te ona varje, se ne „bojiš; če ona vodi, se ne vtrudiš; če je ona milostljiva, dojdeš; le tisti naj hvalo te Device molči, „kterj je čutil, de ona s zvesto prošnjo prošena „njegovim potrebam ni perstopila.“

Zvest prijatelj ljubiti ne jenja, ne le v sreči, ampak tudi v nesreči prijaznost ohrani. Taka je presveta Devica proti nam. Koliko stiskanih je po nji iz nadlog rešenih, iz nevarnost otetih, v sili podprtih, od sužnosti greha odrešenih, nar hujšim skušnjavam sveta, mesa in hudiča ubranjenih, hudobi krivičnih ljudi umakujenih, in od hudih bolezen ozdravljenih bilo!

Zvest prijatelj ne le v življenji, ampak tudi v smerti in po smerti tistiga, kteriga ljubi, ljubiti ne jenja. Tako nam presveta Devica Marija tudi ob smertni uri na strani stoji, naše duše ohrani, temne in grozovitne duhove od nas prepodi; in na zadnje je per strašni sodbi naša besednica. Zato jo vedno prosimo: „Sveta Maria, mati Božja, prosi za nas grešnike, zdaj in na našo smertno uro.“ In spet: „Marija, mati milosti, mati usmiljenja, ti nas „sovražniku brani, in ob uri smerti sprejmi.“

Zvestobi te Device se tedaj z vso pobožnostjo zročimo. „Ne obrni, opominja s. Bernard, od „svitlobe te zvezde svojih oči, če nočeš od viharjev zasut biti. Kadar se vzdignejo vetrovi skušnjav, kadar naletiš na skalovje nadlog, ozri se

„na zvezdo, kliči Marijo.“ O Marija, Devica verna, za nas Boga prosi! —

(Dalje sledi.)

Dones bo spet huda ura.

Na gornim štajaru v sv. Miklavški fari je živ vel oženjen sin s svojim starim očetam v vednim prepiru; pogosto se je po celi okolici hudobovanje iz njegove hiše razlegalo.

14. Svečana p. l. gre stari oče spet žalosten domú, ter gredoč večkrat sam per sebi reče: „Dones bo pa spet huda ura.“ Še ni bil pol ure doma, ko so se te njegove besede na grozovitno vižo izpolnile. Snežni oblak, od neznaniga viharja, kakor ga se nar starejši ljudje pomnili niso, odtergan, perhromi nad hišo kletve in prepira, in stori božjimu žalenu na enkrat grozovitn konec. Kar je pa nad to pergodbo posebno čudniga je to, de je moral snežni oblak svoj naravni pot zapustiti, in čez neki griček tako rekoč preskočiti, de je do hiše priti zamogel, in de je gorni del hiše (hiša je bila lesena), v kterim ni nihče prebival, skoraj ravno na tistim mestu brez vse škode (le nekoliko oken je bilo pobitih) stati pustil, dokler je spodnjo hišo z njenimi peterimi prebivavci globoko v daljno dolino zavalil, vse podrobil in visoko z snegam podsul. Tri trupla so po velikim trudenju še le čez več dni našli, dva trupla pa še le čez več tednov.

Od leta do leta se po hišah bolj širijo hude kletve, kervavi tepeži in dolgoletne sovrašva med zakonskimi in med stariši in otroci. Po mestah tega greha ni toliko, kakor po kmetih; sme se mu tedej reči, de je to posebno kmečki greh. Če pa vprašamo, kje vzrok te žalostne perkazni lezi, bomo mogli odgovoriti, de je sirovost ljudstva nja rodovitna mati. Je prav veliko sirovih in neomikanih starišev, kteri nikoli lepe besede svojim otrokam ne dajo, ampak vse s hudim in z nevoljo ukažejo in tudi sami med sebo vedno zabavljajo in hudobujejo. Taki stariši zadušijo sami že zgodaj v sercu svojih otrok vse mehkejše občutleje od miloserčnosti in ljubezni, in si pletejo sami kervavo šibo za svoje stare dni. Otrok tacih starišev tudi šola otesati in omikati ne more; kakaj taki stariši za šolo ali ne marajo, in svojih otrok clo v njo ne pošilajo; ali se pa saj perzadevanju učencikov vstavljajo, in doma poderajo, kar se je z velikim trudem v šoli sozidalo; otroci ostanejo tudi v šoli vsi sirovi in neperljudni, pohujšanje še za druge otroke. — Pa če bi bili tudi otroci od pobožnih starišev lepo izrejeni, imamo na Slovenskim pa spet drugo gerdo razvado, ki nam našo mladost od leta do leta bolj pači in nam jo bo skorej čisto požvinila, in ta je — ponočno vesovanje. Fantini se vsi mlečni, kadar so komaj šibi svojih starišev in šoli nekoliko odrasli, se že začnejo po noči okoli klatiti, in v ponočne razvujzdane pajdašije zahajati. Tukaj pa se učijo pijančevati, kletiti, prepirati in pretepati se, stariše in duhovne zasmehovati, razvujzdano živeti, zapravljati, stariše goljfatii in jim krasti. In ker so stariši in gospodarji veliko prezanikerni, de bi po soseskah terdno vkupej stopili, to gerdo razvado zatreti, zdivjajo naši mladenči popolnoma in zapadejo v nar globokejši sirovost, tako de se v grehu oterpnjeniga serca še v poznejših letih nobena svaritev in pridiga več ne prime. Pa tudi dekleta, ki temu vesovanju perložnost dajejo, zgubijo zraven svojiga poštenja še tudi sploh vso mehkost, miloserčnost, odkritoserčnost in perljudnost, postanejo oterpnjene, terdoserčne, zabavljive in hinav-

ske; poznej v zakonu prave pisane matere svojih otrok, svojih starih v hiši pa kervava šiba z jezikom in djanjem. Sirovi mož brez vere je zlo huda reč, pa sirova žena brez vere spremeni tudi nar boljši hišo v živ pekel. V vsih teh rečeh tedej najdemo imenitni vzrok, de je toliko sirovosti na kmetih, in de ravno zavolj tolike sirovosti še skorej nar manjši vesi ni, kjer bi v eni ali tudi v večih hišah vsaki teden enkrat ali tudi večkrat „huda ura“ ne bila. Vsim zakonskim tedej, kateri hišni mir ohraniti zanemarijo, kteriga je Kristus sam Apostelnam perporočal rekoč: „Mir vam bodi!“ in svojo hišo v hišo kletve in prepira spreobernejo, pa tudi vsim starišam in otrokam, ki četerto zapoved božjo v nemar pustijo, naj bo zgorej povedana pergodba v predmet resniga premišljevanja. K—.

Opomin zastran šolske molitve.

„Če Gospod ne pomaga hiše zidati, se trudijo delavci zastonj.“ Ps. 126. Zato pobožni kristjani vsak dan in vsako delo z molitvijo začno in z molitvijo sklenejo; prosijo Gospoda, svojiga Boga, de bi vse njih dela in opravila blagoslovil (žegnal), in v njih časno in večno srečo pravobernal. Ravno zato se moli tudi pred šolo in po šoli. Ali se pa vidi per vsaki šoli božja pomoč, za ktero se v molitvi prosi? Ali Bog vse šolske molitve usliši? Zakaj ne? Menim, de zato ne, ker se prav ne moli. — Kako pa se mora storiti, de se bo prav molilo, in de bo tudi šolska molitev v resnici pomagala? marsikteri za svojo in sebi izročeni otrocičev pravo srečo skerbni učitelj prašati utegne. Tem odgovori Jezus Kristus sam rekoč: „Kadar moliš, pojdi v svoj hram, zapri duri, in moli na skrivnim k svojimu Očetu.“ Odloči se torej, pridni učitelj! od posvetniga hrupa, pogovori in posvetvaj se z Bogam, in ga prosi, že predin v solo greš, za svoj trud njegoviga blagoslova. Kadar v solo prideš, se spomni, de se ne trudiš toliko zavolj kruha, ampak de ti zdej vsimu v tem biti in le v to mislite gre, kako s pridam učiti, kako um otrocičev s potrebnimi in kristnimi nauki prav razjasnovati, kako njih serca boljšati in za vse dobro vnemati, kako njih duše Bogu perdobivati in jih za večno zveličanje dobro napeljevati zamoreš. Res, de je težko, vse posvetne ali časne skerbi pred šolskim pragam pustiti, in na vse domače težave pozabiti — pa je potrebno, ako dober učitelj biti hočeš. Z izgledam Zveličarja, ki ni toliko imel, kamor bi bil svojo glavo položil, se tolaži, in po njegovih besedah reci: „Moja jed je, de spolnim voljo tistiga, kteri me je poslal.“ „Če nar potrebniš — jed in oblačilo — imamo, naj nam bo dosti;“ saj več ne potrebujemo. Če pa kdo še clo tega nima, naj se spomni, de služi vsevednimu, vsemogočnimu neskončno pravičnimu Gospodu, kteri bo gotovo vsacimu dal, kar si bo zaslužil. „Kteri jih bodo veliko v pravičnosti poučili, se bodo svetili kakor zvezde na vse večne čase,“ pravi prerok Daniel. Tako, prijatli! zročite neskončno dobrotljivimu Bogu vse skerbi in težave; tako premislite, kadar v šolo pridete; tako polni zaupanja v božjo pomoč pred otrociče stopite. S tem premislikam in v takim zaupanju povzdignite pred njimi proti nebu svoje roke; tako bote gotovo iz serca molili, tako se bodo tudi otroci od vas iz serca moliti naučili. Taka serčna molitev bo Bogu dopadljiva, in bo vam in otrokam božji žegen in srečo z nebes zadobila. Srečna šola; kjer se prav moli! — De se bo prav, iz serca in s premislikam molilo, pa dobro biti utegne, name-

sti navadne molitve v spremen včasih ktero drugo perpravno molitvico moliti, kakoršne se „pred šolo in po šoli“ v „Malim Blažetu“ ali pa v kterih družih bukvicah najdejo. Pa naj se moli Očenaš ali pa ktera druga molitev, je treba otroke večkrat opomniti, zakaj de jim pred šolo in po šoli moliti gre, in jim molitev toliko razložiti, de pomen besedi po svojih potrebah razumejo, in s premislikam in pobožnostjo moliti zamorejo.

Kdor koli od molitve prave zaumene ima, pa iz vsiga tega tudi spoznati in spreviditi mora, kako napeno, nepristojno in nespametno je, de v nekterih šolah na slovenskim, kakor hitro otroci le nektere nemške besede znajo, že po nemško molijo. Če za nas odrasene v dobro znanim jeziku vender prav in s premislikam moliti lahko ni — kako bo neki lahkomisljeni otrok prav molil v ptujim jeziku, dokler ga še na pol ne razume? Je mar molitev za to, de bi se otroci le nemške besede izgovarjati vadili, ali pa de bi se bahali, de že po nemško molijo? Ni mar to le prazno blebetanje, ne pa molitev? Ali to Bogu dopadljivo biti zamore? Marsikje so otroci per molitvi prav vpiti navajeni. Tudi to ni nikakor po duhu kersanstva, ne prava molitev; kjer je per molitvi veliko vpitje, serce gotove ne čuti in ne ve, kaj jezik izgovarja. Ravno tako napeno je, kjer se dopusti, de otroci med molitvijo svoje šolske perprave vkup spravljajo, klobukov, kap išejo, itd. Kako je taka molitev dobra in pridna biti v stanu? — Ljubi perjatli, gospodje učitelji! premislite dobro ta opomin; skerbite, de se bote po njem ravnali; učite se sami prav in iz serca moliti; potem bodo kmal tudi otroci prav molili, bodo kmal tudi otroci sami drugačni. P.

Post.

Ali je to post, če človek v smertnim grehu širi, ali pa se smertne grehe dopernaša?

De bo pa pravi post, mora z vso mogočo skerblijivostjo sklenjen biti, se varovati vsiga greha, zlasti pa vsiga smertniga greha. Smertni greh je toliko hudo, de dušo pogubljenja vredno stori, naj bo storjen v postu ali zunaj posta, vender se pa človek se hujsi pogubljuje, ako celó v postu smertno greši. Zakaj postni čas je prav posebno v to namenjen, de naj se vsak živ kristjan z Bogam spravi in spokori, kteri je bil nesrečin, de je z greham od njega, neskončne dobrote, odstopil; kako močno tedaj taki božji svetosti in pravici nasproti dela, kdor se ne ustraši tudi v samim postnim času, ki je za pokoro odločen, vendar še Boga žaliti. Kdor se pa v grehu znajde, se ne more prav postiti, če se k Gospodu svojimu Bogu ne spreoberne; in če se on res prav postu, se bo tudi spreobernal.

K pravimu spreobernaljenju in poboljšanju so pa tri reči potrebne: 1) greh odkritoserčno zapustiti, in popravljati, kar je kdo z greham hudiga storil; 2) nagnjenja do greha zaterati; 3) se z vso skerbjo priložnost greha varovati. Sv. Gregor papež pravi: „Tedej vidimo, de se je grešnik resnično spreobernal, če si prizadeva s kersanjem in ojštrim pokorjenjem tisto zbrisati, kar se z besedo spoveduje.“

Vse sovraštvo, jeza, prepiranje mora utihniti, vse hude navade in pregrešne zveze se morajo razdreti, storjene krivice popravljati, kolikor je moč, de bo post zamogel Bogu prijedin biti. Sv. Gregor papež tudi opominja, de naj bi se verni v tem svetim času v nobene pravde s svojimi dolžniki ne

spušali, de naj rajši ta čas tirjanje opusté, ktero bi utegnili prepír napraviti, in tihost postniga časa bégati. „Spodobno je — pravi ta sveti móž — kdor se v pokorjenji znajde, de se (tisti čas) tudi temu odpové, kar mu po pravici gre. Tako Bog nam skesanim in pokorecim se odpusti kar smo pregrešniga delali, če iz ljubezni do njega tudi s tem prijenjamo, kar nam po pravici gre.“ V tem pomenu Bog sam v starim zakonu oistro svári po preroku, ker pravi: „Glej, ob času posta delate po svoji volji, in vse dolžnike terjate. Glej, pri pravdah in prepírih se postíte, in neusmiljeno s pestmi bijete!“ Iz. 58. De tedaj post per Bogu vrednost ima, ni zadosti, si le samo v jedi pritergovati in prepovedanih jedi se zderžati, temuč treba se je veliko več greha varovati, greh in hude navade do čistiga opustiti, in se v resnici pokoriti. „Pravi post — pravi sv. Bazili — je, se greha varovati; zderžnost jezika, krotenje jeze, zatrenje poželenja, opravljanja, laži, krive persege. Tega se zderžati je pravi post.“

Je li to post, če kristjan je in pije, kadar kej ima, in kar ima?

Še le zvečer, ko je solnce zahajalo, je pervim kristjanam bilo perpušeno se z živečem pokrepčati. Dan so s pridnim delam in z deli usmiljenja posvečevali; kar so s postam prihranili, so ubogajme dali. Tudi zdaj nas sv. cerkev opominja, s tem usmiljenje skazovati, kar se perposti. Spanje so si prikrajševali, ter so en del noči v molitev in sveto premisljevanje obrnili. Desiravno so se po dnevi pri svojih opravilih izdelali, so bili vendar tako ostri do sebe, de se jim je zdelo, sam požirk vode zunaj odločniga časa bi bila prevelika prijenljivost do svoje počutnosti. Ko so sv. Eruktoza, Tarogunskiga škofa, na moriše peljali, kjer je sv. vero s svojo kervjo pričal, ni hotel požirka vode vžiti, se nekoliko pokrepčati, ker je bilo v postu, in še ni bil odločeni čas.

Ne le mnihi, pušavniki, škofje in duhovni, ampak vsi stanovi matere sv. cerkve so se tako postili. Sv. maša se je une čase še le proti večeru brala; veliko vernih je pri nji sv. rešnje Telo prejemalo, in še le po tem so k zmernimu kosilu trezni sedli. Do trinajstiga stoletja je terpela ta navada, in le sešasoma je bil čas kosila od šeste ure zvečer na tretjo nazaj postavljen, in je mogla tudi božja služba poprej opravljena biti. Le mlačnost kristjanov je sv. cerkev tako rekoč prisilila, v tih rečeh perjenjati; tako deleč bi ne bilo peršlo, ko bi se tista prva ljubezin kristjanov ne bila ohladila, ktera jih je močne storila, vse prestati, in jih je z duham kriza navdihnila, de se kriza niso bali. Oni so se celi dan postili, mi se postimo samo pol dne, — in kako slabo se zraven tega! Rad bi se marsikteri postil, ko bi le post nič težave ne delal, ko bi le počutljivosti ne bilo treba krotiti; pa to ni tako; post mora občutljiv biti, sicer ni post.

Kako so se perri kristjanje postili, kar čas tice?

Od premisljevanja Jezusoviaga terpljenja spodbujeni, so se prvi kristjanje v tako zatajevanje podajali, de bi komaj bilo verjeti, ko bi tega resnične zgodbe ne spričevale. Herma, kteri je ob apostolskih časih živel, za terdno pričá, de so se tačas ob kruhu in vodi postili. Sploh so se v prvih časih v postu le bolj z nekuhanimi, suhimi

jedmi preživeli; in Tertulijan spričuje, de so jih s solzami mešali, ker so te slabe jedi s pokorjenjem posvečovali. Blizo do sedmiga stoletja so se v postu vina popolnoma zderžali. Kako nesramin lažnik je tedej tisti, ki terdi, de se s pijačo post ne prelomi. Blizo do predsedanjih časov so se tudi mesa, in vsiga meseniga skoz ves čas posta popolnoma zderžali. Tako so živeli naši kersanski spredniki že ob časih, ko je bil post sicer zapovedan, vendar še ni bilo od cerkve odločno, kako de se je treba postiti; kristjani so si post še sami z radovoljnim zatajevanjem priterdovali. Tako močna je bila njih vera, tako goreča ljubezin do križaniga Odrešenika. Njih spostovanje štirdesetdanskiga posta je bilo toliko, de jih ni mogla ne dragina, ne druga tudi terda sila od posta odverniti, in njih gorečnosti oslabiti.

Razgled po kersanskim svetu.

Rim. S. Oče papež so zastran svoje vernitve v Rim to pogojo postavili, de imajo vojaki, ki od francozovske armade še v Rimu ostanejo, le Njih povelju pokorni biti, v kar je zdej tudi francozovsko vladarstvo dovolilo. Pij IX. bodo tedej prvo nedeljo po Velikinoči (bela nedeljo) spet v Rim nazaj prišli; velike slovesnosti se za Njih sprejemo pripravljajo. Avstrijski, francozovski in Rimski vojaki jih bodo po poti spremljevali.

Angleško. Prestopi od protestantisma k katolški cerkvi se zmirej bolj množijo. V poslednjih letih je vsako leto število spreobrnjencov bilo okoli 2000 person.

Sardinsko. Ministri tega kraljestva od prostosti cerkve nič ne umejo; nevesto Kristusovo v terde verige vklepajo, ker postave dajejo, ktere so duhu kersanstva nasprot. Škofje se uperajo; tudi kralj je spoznal pravičnost njih pertožb; ker so pa ministri žugali z odstopam, je nasprotne postave vendar le podpisal. Upati je, de bodo Papež svoj glas vzdignili in za pravice cerkve se resno per Sardinskim kralji potegnili.

Univers piše, de je francozovsko vladarstvo sklenilo, svetih mest v Palestini se polastiti. Treba je, de katolški kristjani v tistih krajih kakšniga varha dobé, ker so skorej brez vse pomoči; celo Jeruzalemski patriarh je mogel svoj sedež zapustiti. Bati se je pa, de Francozje svojih hvale vrednih sklepov ne bodo speljali, ker je vera per njih zlo oslabela in torej manka tiste gorečnosti, ktera je v poprejšnjih stoletjih kristjane v brezštevilnih trumah iz Evrope gnala v kraje z življenjem, smertjo in vstajenjem našiga Odrešenika posvečene. — Bolj moško se katolška Belgija obnaša, ker resno terja od turškiga carja, de ji prvoti, grobe Godfrida Buijonskiga in Balduina Flanderskiga popraviti, ktere so sovražni Greki poškodevali in razdjali.

Amerika. Predsednik od Mejike in svojim nagovoru oznani, de so Pij IX. sklenili, eniga iz Mejikanskih škofov v kardinala povzdigniti v zahvalo za serčno vdanost, ki jim jo je vsa ondašnja duhovšina skazala. To bi bil prvi Amerikanski kardinal.

Dunaj. Dunajske cerkvene novice povedó, de bo en del od tega, kar so častiti škofje na Dunaji sklenili, kmalo kmalo vernim oznanjeno.

Gorica. Častiti Amerikanski misijonar Mozetič bo velikonočni teden spet v Ljubljano peršel in se nekej časa tukej pomudil, de bi se s nekterimi duhovnimi gospodi pogovoril, ki se želé tistim serčnim mašnikom perdražiti, ktere bo seboj v Ameriko peljal.

Ljubljana. Gospod Franc Hrovat, dozdej kaplan per mestni fari sv. Jakoba v Ljubljani, je za fajmoštra te fare imenovan.